

er Statens Pligt at bidrage den største Deel dertil, dernæst Amtscommunen og endelig Sog-
necommunen, om hvilken jeg dog i Forbigaa-
ende skal bemærke, at den vil faae Nok for
sin Part i Vedligeholdelsen af Veiene. Jeg
stiller op som det Principale, at det skal være
en almindelig Regel, at Enhver skal betale til
Statsindretninger, eller almindelige offentlige
Indretninger efter den Nytte og Brug, som
han har af vedkommende Indretning, Dette
Princip har været gjort gjældende med Hen-
syn til Landeveiene, dengang man havde Bom-
me, men paa Grund af, at den Indtægt, der
paa denne Maade hævedes, ikke stod i For-
hold til de Bekostninger, som Opkrævningen
medførte, kom man til den Bestemmelse, at
Bommene maatte nedlægges. Jeg synes saa-
ledes, at man ikke skulde fravige dette Princip
her, men holde fast, at de, der have den
meste Nytte og Brug af Landeveiene, ogsaa
skulle bidrage Mæst dertil. Nu fremstiller det
Spørgsmaal sig for mig: Hvem har i Grun-
den den meste Nytte af Landeveiene? Er det
Hartkornsbrugerne, som efter Lovforslaget be-
standig skulle vedligeholde dem, eller er det
andre Statsborgere, som ikke boe paa Landet?
Jeg troer, at man gjerne kan sige, at de, der
boe i Kjøbstæderne, og de, som hovedsagelig
reise med Posten, have mere Nytte af Lande-
veiene end Landboerne i Almindelighed. Man
frem sætter her, saavidt jeg har hørt, bestan-
digt den Ansættelse, at man maa komme til den
Bestemmelse, som her er tagen i Loven, at
henlægge Landeveiene til Amtterne paa Grund
af, at dette vil være det mindst Bekostlige.
Dette skal jeg gjerne for en Deel indrømme,
men, skulle Veiene endelig henlægges til Am-
terne, saa lader os dog ikke fravige det Princip,
at det i høieste Maade er i Statens Interesse,
at disse Landeveie holdes i ordentlig Stand,
hvorfor Statskassen, hvis de skulle henlægges
til Amtsvæsenet, maa bære en betydelig Deel
af Udgifterne. Der opstaaer en anden Fare
af, at Veiene henlægges til Amtterne, idet der
derved bliver gjort et betydeligt Brud paa
Ligheden; enkelte Amtter ville blive besværede i
overordentlig Grad. Jeg kan saaledes vel først
nævne Kjøbenhavns Amt, som maa ved-
ligeholde Veie, paa hvilke saa at sige hele

Sjællands Befolkning maa fare for at
komme til Kjøbenhavn, og jeg kan dernæst
nævne Jyllands Heedeegne; naar man for
Exempel tænker sig Landeveien fra Ringkjøbing
til Aarhus, som gaar over store øde Stræk-
ninger, er det ikke altid de Hartkornsbrugere,
der boe langsmed Veien eller i de Amtter, hvor
igjennem Veien gaar; som have den meste
Nytte og Brug af Landeveien; det er mere i
det Offentliges, i Statens Interesse, at denne
Veie vedligeholdes, da den er et Forbindelses-
middel mellem to ved øde Strækninger adskilte
Dele af Jylland. Det Samme er Tilfældet
med en lignende Veie mellem Holstebro og
Veile, der gaar over betydelige øde Stræk-
ninger; de, som boe i vedkommende Amtter, have
ikke den største Nytte og Brug af denne Veie.
Det Samme kan jeg ogsaa gjøre gjældende med
Hensyn til den store Hovedlandveie, som gaar
mellem Ribe og Ottesund; den gaar ogsaa
gjennem store øde Strækninger, og det vil falde
altfor byrdesfuldt for vedkommende Amtter ene
at bære Bekostningerne ved den. Jeg troer
ikke, at jeg behøver at anføre flere Exempler,
for at tydeliggjøre for det høitærede Thing, at
denne Bestemmelse: fuldstændig at henlægge
Veienes Vedligeholdelse til Amtterne, vil gjøre
et Brud paa Ligheden med Hensyn til Udgif-
terne.

Jeg skal ikke gaae videre ind paa disse al-
mindelige Betragtninger, da de vistnok senere
ville komme frem, men derimod vende mig til
nogle mindre specielle Punkter i Lovforslaget.
Jeg støder da først paa det Punkt, at Omkost-
ningerne med Vedligeholdelsen af Landeveiene
skulle deles mellem Landet og Kjøbstæderne i
Enhold til deres respective Hartkorn. Dette
er Noget, der hidtil er skeet, men jeg skal dog
henstille til det høie Things velvillige Overvei-
else, om det ogsaa er passende for Fremtiden,
deels for Landets Vedkommende deels for Kjøb-
stædernes Vedkommende, at holde sig ubelut-
kende til Hartkornet og lade denne Byrde bæ-
res alene af Hartkornsbrugerne, og ikke af de
øvrige Statsborgere. Derimod er det med
Hensyn til Hovedlandveiesgaderne bestemt, at
deres Vedligeholdelse skal bæres deels af Kam-
merkassen i vedkommende Kjøbstad og deels af
Amttets repartitionsfond, hver med det Halve.